

11.1 Ψηφιακή πολιτειότητα

Πολίτης & Ψηφιακά Δικαιώματα

1. «Πολίτης»

2. Ψηφιακά δικαιώματα (digital rights)

1. «Πολίτης»

Ορισμοί

Σύμφωνα με το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (ΛΚΝ) ο **πολίτης** είναι «ο υπήκοος ενός κράτους με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή του την ιδιότητα».

Το Συμβούλιο της Ευρώπης, σε έκδοσή του η οποία παροτρύνει τους γονείς να βοηθήσουν το παιδί τους να γίνει ψηφιακός **πολίτης**, εννοιολογεί τη λέξη πολίτης διατυπώνοντας πως «σημαίνει ότι έχω ορισμένα κοινά δικαιώματα και υποχρεώσεις με κάθε άλλον που ζει στον ίδιο τόπο, και ότι προσπαθώ να κάνω τον κόσμο καλύτερο και πιο φιλικό για την επόμενη γενιά».

Σημείωση των συγγραφέων:

Τα χαρακτηριστικά της ιδιότητας αυτής εκπορεύονται από τον Αριστοτέλη («ο άνθρωπος είναι φύσει πολιτικόν ζώον»).

2. Ψηφιακά δικαιώματα (digital rights)

Τα δικαιώματά μας στον ψηφιακό κόσμο είναι μια επέκταση των δικαιωμάτων που έχουμε στον πραγματικό.

Η ΕΕ έχει υιοθετήσει με την «**Ευρωπαϊκή διακήρυξη για τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές**» ένα σύνολο από αρχές και δικαιώματα για τον ψηφιακό κόσμο. Οι αρχές αυτές ενσωματώνουν τις αξίες και το όραμα της ΕΕ. Στη διακήρυξη μπορούμε να εντοπίσουμε κάποια ευρέως γνωστά ψηφιακά δικαιώματα:

1. Πρόσβαση στο Διαδίκτυο: Το δικαίωμα σε οικονομική, αξιόπιστη και υψηλής ταχύτητας πρόσβαση στο Διαδίκτυο.
2. Προστασία προσωπικών δεδομένων: Το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων (πώς συλλέγονται, χρησιμοποιούνται και μοιράζονται).
3. Ψηφιακή εκπαίδευση και γραμματισμός: Το δικαίωμα πρόσβασης σε ψηφιακή εκπαίδευση, εξασφαλίζοντας ότι οι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην ψηφιακή κοινωνία.
4. Ασφάλεια και προστασία στο Διαδίκτυο: Προστασία από κυβερνοαπειλές, απάτες και άλλες κακόβουλες πράξεις.
5. Ψηφιακές υπηρεσίες και αγαθά: Δικαιώματα που σχετίζονται με τη δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση στην ψηφιακή αγορά.
6. Ένταξη και προσβασιμότητα: Η εξασφάλιση ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες είναι προσβάσιμες σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία.
7. Ψηφιακή διακυβέρνηση και συμμετοχή: Το δικαίωμα συμμετοχής σε ψηφιακές διαδικασίες χάραξης πολιτικής που επηρεάζουν τις ζωές των πολιτών.
8. Βιώσιμα ψηφιακά συστήματα: Η υποστήριξη ψηφιακών συστημάτων που συμβάλλουν στη βιωσιμότητα, συμβάλλοντας στην διαχείριση της κλιματικής αλλαγής.
9. Προστασία παιδιών και νεολαίας: Η προστασία των δικαιωμάτων των ανηλίκων στο ψηφιακό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από επιβλαβές περιεχόμενο και εκμετάλλευση.
10. Μη διάκριση: Η εξασφάλιση ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες και πολιτικές δεν κάνουν διακρίσεις βάσει φυλής, φύλου, ηλικίας, αναπηρίας ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης, προωθώντας την ισότητα και τη δικαιοσύνη.

Η παραπάνω λίστα σε καμιά περίπτωση **δεν είναι εξαντλητική**. Επίσης, τα δικαιώματα αυτά μπορούν να αλληλεπικαλύπτονται, όπως όταν ένα διεθνώς αναγνωρισμένο ανθρώπινο δικαίωμα κωδικοποιείται στο σύνταγμα ή στο νομικό πλαίσιο μιας χώρας (π.χ. προστασία από διακρίσεις).

Τίτλος: «**Πολίτης & Ψηφιακά Δικαιώματα**»

Έκδοση: **1.0**

Ημερομηνία: **10/09/2024**

Συντονιστής ομάδας σχεδιασμού και ανάπτυξης: **Κέλλυ Σαρρή Πασχαλίδη**

Δημιουργία: **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ**

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (ΜΙΣ) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΙΕΠ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή